

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія загальна

Освітня програма : Початкова освіта

Спеціальність : 013 Початкова освіта

Галузь знань : 01 «Освіта»/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від «24» вересня 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія загальна
Викладач (-і)	Микитюк Галина Юрївна
Контактний телефон викладача	0950021074
Е-mail викладача	g-mikityuk@ukr.net
Формат дисципліни	Денна, заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів зі структурою сучасної психологічної науки, базовими принципами і поняттями культурно-історичного підходу до формування людської психіки, з основними психічними процесами, індивідуально-психологічними особливостями особистості. На заняттях студенти мають опанувати категоріально-понятійний апарат психології, оволодіти навичками роботи з першоджерелами.</p> <p>Основними розділами курсу є предмет, стан, структура і методи сучасної психології; розвиток психіки та свідомості; особистість в діяльності та спілкуванні; психічні процеси (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, емоційно-вольові процеси); індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності).</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i> озброїти студентів – майбутніх вчителів початкових класів, теоретичними знаннями з загальної психології; сприяти усвідомленню загальних закономірностей і динаміки психічного розвитку людини на різних вікових етапах; розвивати професійне мислення і надавати практичну допомогу в опануванні практичними навичками аналізу психологічних явищ; сприяти професійному самовизначенню.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>K3-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>K3-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.</p> <p>K3-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно- педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.</p> <p>K3-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>K3-11. Здоров'я збережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження</p>	

і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'я збережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

Спеціальні компетентності:

СК–2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

СК – 2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.

СК – 2.3. Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природо відповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення.

СК – 5.1. Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.

СК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацювати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

СК – 5.4. Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь- якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.

Програмні результати навчання:

РН1. Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

РН16 Здатність до навчання упродовж життя і удосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

РН17 Здатність аналізувати соціально та особистісно-значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16/8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14/4
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	013 Початкова освіта	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма	Література	Завдан	Вага	Термін
------------	-------	------------	--------	------	--------

	заняття		ня, год	оцінки	виконання
<p>Тема 1. Предмет, завдання та методи психології. План. Поняття про психіку. Зміст психологічного життя: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. Наукове розуміння психіки як відображення навколишньої дійсності. Суб'єктивний характер відображення. Мозок і психіка. Рефлекторна природа психіки. Поняття про свідомість. Суспільно-історичний характер свідомості. Структура свідомості. Єдність свідомого і несвідомого у психіці людини.</p> <p>Методи вивчення психіки. Поняття про наукові методи вивчення психіки людини. Теоретичні та емпіричні методи; характеристика спостереження, експерименту, бесіди, аналізу продуктів діяльності тощо. Тести як метод вимірювання психічних явищ. Кількісна обробка одержаних явищ.</p> <p>Тема 2 . Відчуття. План. Поняття про відчуття, їх види. Загальні властивості відчуттів. Компенсаторні можливості відчуттів. Індивідуальні особливості відчуттів.</p> <p>Тема 3. Сприймання. План. Поняття про сприймання. Властивості сприймань. Залежність сприймання від характеру діяльності. Види сприймань. Індивідуальні властивості сприймань.</p> <p>Тема 4. Уява.</p>	Лекція, самостійна робота;	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.		Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3
	Лекція, самостійна робота;	№ 2, 3, 5 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.		Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3
	Лекція, самостійна робота;	№ 3,4,5, із списку рекомендованої літератури;	Підготовка реферативного повідомлення; 2 год.		Упродовж семестру, згідно розкладом занять, екзамен; 3

<p>План. Поняття про уяву, її визначення для творчої діяльності людини. Види уявлень. Засоби створення образів уяви. Мрія як особливий вид уяви.</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен</p>
<p>Тема 5. Увага.</p>				
<p>План. Поняття про увагу та її визначення в діяльності людини. Види і властивості уваги. Увага і особливість.</p>				
<p>Тема 6. Психологія спілкування.</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен</p>
<p>Поняття про спілкування як процес і її функції (комунікативна, експресивна, перцептивна, інтерактивна)</p>				
<p>Характеристика видів мови.</p>				
<p>Педагогічне спілкування.</p>				
<p><i>Ключові поняття:</i> спілкування, мова, мовлення, зовнішня і внутрішня мови, монологічна, діалогічна мова.</p>				

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою (включаючи 5 балів за наукову діяльність, участь у конференціях, публікація статей, навчання в онлайн-курсах) і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Максимальна оцінка на практичних заняттях – 50 балів</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінюються за п'ятибальною системою. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь у дискусії, творчий підхід до вирішення сформульованих завдань.</p>
<p>Умови допуску до</p>	<p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які</p>

підсумкового контролю	підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
7. Політика курсу	
<p>Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М.Й. Загальна психологія. : підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М.Й. Варій - [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с. Режим доступу : http://khoeti.com.ua/library/spec/pdf/Zagalna_Psihologia-Variy.pdf 15 2. Варій М. Й. Загальна психологія: Підручник / М. Й. Варій. – К.: «Центр учбової літератури», 2012. 3. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова , О. В. Пасєка ; М-во освіти і науки України, Київ. ун -т ім. Бориса Грінченка. - К. : ЦУЛ,2012. – 295 с. 4. Загальна психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін. ; за заг. ред.С. Д. Максименка. - 2-е вид., перероб. і доп. - Вінниця : Нова Книга,2004. – 701 с. Режим доступу : http://194.44.152.155/elib/local/sk676290.pdf 5. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – С.464 Режим доступу : http://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skripchenko-ov-.html 6. Загальна психологія : хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / упоряд.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська,З. В. Огороднійчук та ін. - К. : Каравела, 2008. – 640 с. - (Вища освіта в Україні). 7. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. / С. Д. Максименко ; М-во освіти і науки України . - 3-тє вид., переробл. та допов. - К. : ЦУЛ, 2008. – 271 с. Режим доступа : https://subject.com.ua/pdf/354.pdf 8. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В. та ін. Загальна психологія: Підручник / С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко, М. В. Папуча, В. О. Соловієнко; за ред. С. Д.Максименка. – Вінниця: «Нова книга», 2004. 9.Москалець В. П. Загальна психологія: Матеріали для самостійного опрацювання / В. П. Москалець. – Електронна бібліотека ПНУ ім. В. Стефаника. 10. Москалець В. П. Психологія особистості[текст] навчальний посібник. – К. «Центр учбової літератури», 2013. - 416 с. 11. М'ясоїд П. А. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ.пед. навч. закл. / П. А. М'ясоїд. - 3-є вид., випр. - К. : Вища шк., 2004. –487 с . 12. Основи психології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /О. В. Киричук, В. А. Роменець, Т. С. Кириленко та ін. ; за заг. ред.:О. В. Киричука, В. А. Роменця. - 6-е вид., стер. - К. : Либідь , 2006. –631 с. 13. Основи загальної психології : Навчальний посібник : У 2-х т. / Укл. : Полозенко О.В., Омельченко Л.М., Яшник С.В., Свистун В.І., Стахневич В.І., Мартинюк І.А., Жуковська Л.М. – К.: НУБіП, 2009 – Т.1 – 322 с.; Т.2. – 257 с. 14. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. – К.: Кондор, 2009 – 576 с. 15. Психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Л. Трофімов,В.В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін. ; за ред. Ю. Л. Трофімова. - 3-євид., стер. - К. : Либідь , 2001. – 560 с. 16. Савчин М. В. Вступ до загальної психології: Тексти лекцій / М. В. Савчин. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького держ. пед. ун-ту, 2015. 17.Цимбалюк І. М. Психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. / І. М. Цимбалюк ; М-во освіти і науки України . – К. :Професіонал, 2004. - 214 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андерсон Дж. Когнитивная психология. – СПб.: Питер, 2002. – 496 с. 2. Введение в психологию / под общ. ред. Проф. А.В. Петровского. – М.: Издательский центр «Академия», 1996. – 496 с. 3. Величковский Б.М. Когнитивная психология. – М.: Изд-во МГУ, 1982. – 336 с. 4. Выготский Л.С. Проблемы эмоций // Вопросы психологии. - № 3, 1958. - С. 125-131. 5. Выготский Л.С. Собр. соч.: В 6 т. - М.: Педагогика, 1982-1984. 6. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. - М.: Изд-во ЧеРо, Омега - Л, 2006. – 336 с. 16 7. Линдсей П., Норман Д. Переработка информации у человека. (Введение в психологию) – М.: Мир, 1974. – 552 с. 8. Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.Я. Романова. - М.: Изд- 	

во МГУ, 1982. – 320 с.

9. Психология личности: Тексты. / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, А.А. Пузыря. - М.: Изд-во МГУ, 1982. – 288 с.

10. Психология личности в трудах зарубежных психологов / Сост. и общ. редакция А.А. Реана. – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.

Викладач Микитюк Галина Юріївна